Брой 1 (21), Година 11 (2025)
Issue 1 (21), Year 11 (2025)

https://doi.org/10.60056/PhilolF.2025.1.114-125

МЕЖДУМЕТИЯ ЗАЕМКИ В БЪЛГАРСКИ КОМИКСИ

Александрина Димова
Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (България)

LOANWORD INTERJECTIONS IN BULGARIAN COMIC BOOKS

Aleksandrina Dimova
Sofia University St. Kliment Ohridski (Bulgaria)
ORCID ID: 0009-0008-9900-3637
E-mail: adimovad@uni-sofia.bg

Abstract: This study explores the use of interjections, particularly loanword ones, in Bulgarian comic books. With the growing influence of social media and globalization, foreign expressions—especially those from English—have become increasingly common in the language of younger generations. The focus of the study is on how these interjections borrowed from other languages are incorporated into Bulgarian comics aimed at a youth audience. A linguistic analysis is employed to classify the interjections based on both functional and formal criteria using empirical data from comics across different periods. The findings highlight a significant shift in interjection usage over time, with a notable increase in the prevalence of English loanwords after 1989. This analysis offers new insights into how language evolves under social and cultural influences, shedding light on the integration of foreign lexical elements in contemporary Bulgarian.

Keywords: Bulgarian comics, interjections, loanwords, globalization

Резюме: В статията се разглежда употребата на междуметията от чужд произход в български комикси. С нарастващото влияние на социалните мрежи и глобализацията заемките, особено английските, стават все по-обичайни за речта на новите поколения. Изследването се фокусира върху това как междуметията заемки и чуждици се интегрират в дискурса на българските комикси, ориентирани към младежката аудитория. С помощта на лингвистичния анализ се класифицират семантично и формално лексемите, извлечени от текстове, публикувани в различни периоди. Налага се изводът, че периодът след 1989 г. се характеризира със скок в употребата на междуметия от английски. Тези, както и някои други наблюдения, изложени в

статията, хвърлят нова светлина върху това как се променя лингвистичната тъкан под влияние на социалните и културните фактори и по-конкретно как съвременният български словник се обогатява с чужди елементи.

Ключови думи: български комикси, междуметия, заемки, глобализация

В речта на новите поколения българи все по-масово навлизат думи и изрази от чужд произход. Влиянието на социалните мрежи и глобализацията водят до създаването на нов сленг от младежите, който въвежда употребата на универсална за връстниците лексика. Впечатление прави големият брой междуметия от чужд произход, които свидетелстват за влиянието на други езици върху българския. Кои езици са оказвали влияние върху нашия в този сегмент от лексикона и има ли тенденция към по-рядка употреба на българските междуметия за сметка на чуждите – това са темите, разисквани в настоящия материал. Настоящият труд се фокусира върху комиксите като вид литература с вторична устност, която таргетира основно по-младите читатели и в този смисъл предполага осъзнат избор на езикови средства, които те разпознават като свои. При изследването е използван методът на лингвистичния анализ. Конкретните задачи са да бъдат извлечени междуметия заемки и чуждици, които след това да бъдат класифицирани по функционални и формални критерии. Емпиричният материал е ексцерпиран от български авторски комикси от различни периоди. За периода на социализма и първите години след демократичните промени е събран материал от първото българско детско списание с комикси „Дъга“. То съществува от 1979 до 1993 г. и е единственото подобно списание не само в България, но и в целия социалистически лагер. За последното десетилетие на 21. век е анализирана лексиката в безплатните ежемесечни издания с авторски комикси „Майна Town“ и „София Fantasy“.

Комикси и междуметия

Комиксът е специфичен синкретичен жанр, пресечна точка между изобразителното изкуство и литературата. В комиксите рисунките изместват описанията на заобикалящата среда, героите и действията им. Специфичният формат ограничава пространството на текста и речта на изобразяваните персонажи е силно редуцирана – вътрешните монолози почти липсват, а диалозите са сведени до минимум, за да се наблегне върху визуалната страна.

Характерна черта на комиксовото слово е използването на конструкции от по-нисък регистър, най-вече от разговорната реч, заради близостта на този вид изкуство до по-масовия читател. В тази връзка използването на междуметия е широко

разпространено. Те нерядко заместват цели изречения, с които в литературна творба се описват действия, реакции и други.

Рисунките изместват употребата на пълнозначни думи в описанията, присъщи на литературните творби, а ролята на междуметията е да представят звуковите аспекти на описваните ситуации. Така се постига по-голяма пластичност, непосредственост и пълнота на описанието.

Графично междуметията за описание на звуковата среда са изнесени встрани от полетата с речта на героите. В самите полета също е възможно да се появят междуметия, които обаче са използвани с друга, по-позната и от литературата своя функция – като средство да бъде изразено емоционалното състояние на персонажа, неговите реакции, включително и при вътрешна реч, да бъде индивидуализиран идиолектът му. В следващите части на текста ще разгледаме примери за различни типове употреба на междуметията.

При един по-съсредоточен преглед на българските комикси прави впечатление фактът, че в различните издания през годините наборът от използвани междуметия се различава. Освен стандартните за българския език междуметия присъстват и междуметия заемки. Руселина Ницолова коментира, че инвентарът на използваните междуметия в българските комикси за деца много се разширява (Nitsolova 2023: 481). Тя дефинира този клас думи по следния начин: „Междуметията са неизменяем клас думи, представляващи езикови жестове, които означават ментално състояние на говорещия, действие, отношение или реакция на дадена ситуация. […] Те са в периферията на езика, областта, в която той е тясно свързан с други знакови системи като жестове и мимики“ (Nitsolova 2023: 481). По произход авторката разделя класа на първични (същински) междуметия, които нямат друг тип употреби (срв. „ах“, „ох“, „их“, „е-е-е“ и др.), и вторични, които представляват пълнозначни думи и изрази с определено лексикално значение. Те могат да бъдат словосъчетания или дори цели изречения, отчасти десемантизирани – „боже мой“, „леле мале“, „марш“, „браво“ и др. Тъй като „междуметното“ им значение не е основно, Руселина Ницолова смята, че те не би трябвало да се включват в състава на класа (Nitsolova 2023: 482–483). За нуждите на настоящия труд обаче се абстрахираме от това схващане и се съсредоточаваме и върху двата типа междуметия.

Чуждици и заемки в комиксите

Красимира Петрова обръща внимание, че по произход междуметията могат да бъдат характеризирани и като изконни (домашни, собствено български) и заимствани. Употребата на междуметия от чужд произход отрязва междуезиковите и междукултурните контакти и взаимодействия, може да бъде маркер за възраст и пол или за принадлежност към дадена неформална група (Petrova 2016: 25-26). Така например речта на младежите от поколението Z (родените между 1997 и 2012 г.) се различава от тази на родителите им от поколението „бумъри“ (от англ. boomers – социологическо обозначение за родените в периода 1946 – 1964 г.) или поколението X (родените между 1965 и 1980 г.). Демографските особености, тенденциите в музиката, литературата, киното, облеклото и модерните професии, както и редица други извънезикови фактори обуславят използването на лексика, в това число и междуметия, специфични главно за съответното поколение.

За класа на междуметията е релевантно и противопоставянето между заемки и чуждици. Както е добре известно, *заемките* са напълно асимилирани, тяхното включване в лексикона е мотивирано от появата на нов предмет или явление, докато *чуждиците* се употребяват вместо вече съществуващи домашни думи (Boyadzhiev 2022: 169). Отношението на една част от носителите на езика към чуждиците е негативно, но други ги използват за изграждане на позитивен образ, като разчитат на високия престиж, асоцииран с чуждия език.

По-надолу ще проследим динамиката в употребата на междуметия за изразяване на еднотипни емоции и означаване на сходни звуци, като особено внимание се обръща на отношението домашно – чуждо.

При съпоставка на броевете на сп. „Дъга“ (Daga 1985 – 1992) от 80-те години на 20. век с тези на сп. „Майна Town“ (Mayna Town 2019 – 2022) от 20-те години на 21. век се забелязва използването на различни междуметия за изразяване на болка. В броевете на „Дъга“ героите възкликват „Ой!“, докато по страниците на „Майна Town” и „София Fantasy” се среща повече междуметието „Ауч!“. При съпоставка със съветския комикс „Мурзилка“ от 70-те години става ясно, че междуметието „ой“ е от руски произход. То е навлязло в българската лексика по време на социалистическото управление (1944 – 1989 г.) и засиленото влияние на СССР върху България чрез средствата за масова информация, киното, музиката и четивата. Любопитно е обаче, че по същото време в българските комикси се използва и домашното междуметие „ох“ със същото значение. По наши наблюдения в разговорната реч днес все още се използва междуметието „ой“. Семантиката му обаче вече е различна – използва се като възклицание при гледка, която

предизвиква умиление. „Ой“ се използва и за изразяване на съчувствие, обикновено към малки деца, срв. „Ой, каква сладка двойка са влюбените Иван и Ралица!“ и „Ой, ръчичката ли си удари? Боли ли те много?“. Нови чуждици започват да изместват тази форма. Такъв пример е междуметието „ауч“ (транскрипция на английското ouch), което в разговорната реч се използва именно за изразяване на болка. В езика на по-младите поколения българи често се срещат възклицателни изречения от типа: „Ауч, защо ме ощипа така?!“. Масово това междуметие се използва в по-новите комикси „Майна Town” и „София Fantasy”. Любопитно е обаче, че в сп. „Дъга“ от 1985 г. в комикса „Явор, безстрашният ловец“ с текст и рисунки на Р. Чаушев се среща еднократно междуметието „Ауч!“, отново за изразяване на болка. Комиксът е от периода на така наречената „перестойка“ в СССР, която започва през 1985 г. с управлението на Михаил Горбачов. Този период се характеризира с демократизирането на целия Източен блок и по-голямата свобода на изразяване. Тогава в България частично навлизат „западни“ четива. Възможно е в коментирания случай авторът да е предпочел междуметието „ауч“ вместо популярното до този момент руско „ой“. В заключение може да се каже, че разликата в употребата на чуждиците „ой“ и „ауч“ за изразяване на болка определено е тясно свързана с прехода от един в друг социално-политически и културен период.

За изразяване на болка се употребяват също „ох“ и „ау“. „Ох“ е домашно междуметие, което се използва както в комиксите от сп. „Дъга“, така и в някои броеве на „Майна Town” и „София Fantasy”. В по-новите списания обаче, както и при устна комуникация се използва най-често „ау“[1]. Чуждици „ауч“ и „ой“ са значително по-слабо застъпени в българските комикси в сравнение с „ох“. Всичко това ни дава основание да заключим, че за изразяване на болка в българските комикси предпочитани са изконните междуметия.

При анализ на междуметията, използвани за обозначаване на звук от изстрел в българските комикси, се наблюдават по-различни тенденции. В българската лексикална система звукоподражателно междуметие за изстрел липсва. Съответно в българските комикси през годините са били заемани от чужди езици редица различни междуметия, които да послужат за описване на звука, който се чува при изстрел. В комиксите от сп. „Дъга“ от 80-те години на миналия век най-често се среща „бам“. Броевете, в които е използвано това междуметие, отново са от периода на „перестройката“. Съответно, по

[1] Да не се бърка с руското „аý“ – междуметие, използвано за привличане на вниманието, еквивалент на заемката „ехо“ в българския език.

аналог с комиксите от „западния свят“, англицизмът „Бам!“ – транслитериран вариант на „Bam!“ – е използван и в българските комикси. Това междуметие се е утвърдило в лексикалната система на българския език и се възприема като домашно. По следващите броеве на списание „Дъга“ от същото десетилетие обаче вече може да се съди за конкуренцията между заемката „Бам!“ с чуждицата „Банг!“ Масовата употреба на междуметието „Банг!“ – транслитериран вариант на английското “Bang!” вместо „Бам!“ в броевете на „Майна Town“ е доказателство за силното влияние на англоезичните комикси върху лексикалната система на комиксовия език в България.

Произход на междуметията в съвременния български език и употребата им в комикси

В различни политико-исторически периоди различни култури и езици се възприемат като престижни, което обуславя и промяната в тенденциите на заемане на междуметия в тези периоди. Например в първите български комикси – „Дъга“ от 1980-те години, се наблюдава влиянието на руската разговорна реч. През книгите, вестниците и списанията от СССР, навлезли на българска територия, през руското кино, а също и през контактите на българите с много руснаци в писмена и вербална форма в устната реч на българина навлизат много междуметия русизми. Примери за такива с по-обстойни коментари ще бъдат дадени в отделните части на настоящото изследване.

В следващите периоди от развитието на България, след 1989 г., когато страната вече има достъп до по-свободни контакти с различни държави и се осъществява икономическа, политическа и културна преориентация към Запада, в българската реч навлизат много междуметия с английски произход. В днешно време междуметия от разговорната реч на по-младите поколения американци и англичани навлиза в речниковия запас на много младежи поради влиянието на социалните мрежи. В последните години се наблюдава масова употреба, при това в световен мащаб, на вече унифицирани от поколението Z изрази. Тези младежи, родени между средата на 90-те години на XX век и първото десетилетие на XXI век използват набор от междуметия, които могат да се различават единствено фонетично и интонационно в зависимост от региона, който младите хора населяват, но семантиката на изразите е еднаква. Така през социалните мрежи редица изрази навлизат в писмената комуникация, разговорната реч и дори четивата – в това число и българските комикси от последните няколко години. Коментар и примери за потвърждение на това явление отново ще бъдат дадени в следващите части на текста.

Междуметия заемки от руски произход

Идентифицирането на междуметията заемки от английски произход в българския език може да се направи поетапно. За целта първо се фокусираме върху по-малкото по количество заемки, навлезли в българската междуметийна лексика от други езици. В социалистическото списание за деца „Мурзилка“ се откриват руските междуметия „Бах!“ и „Бабах!“ за изстрел, „Трах!“ за удар, „Тссс!“ за подканване за пазене на тишина, „Ей!“ за повикване, „Ой!“ за болка, „Чмок!“ за изпращане на въздушна целувка (Semyonov 1985). В съпоставка с българските комикси „Дъга“ не се откриват много прилики. Родните комиксови творци от този период предпочитат „Дум!“ за изстрел, „Бум!“,„Бам!“ или „Тряс!“ за удар, „Шшшт!“ за подканване за пазене на тишина, „Ох!“ за болка. Междуметията „Ох!“ и „Ах!“ със семантика на болка, изненада, въздишка, страдание и др. техни варианти (с леки фонетични разлики в зависимост от езиковите закони) се срещат във всички славянски езици.

В комикса „Явор безстрашният ловец“ в брой на списание „Дъга“ от 1986 г. се среща междуметието „ав-ав“ като звукоподражателно на кучешки лай (Chaushev 1986). В съветските комикси „Мурзилка“ и в днешните онлайн издания на руски език за изразяване на лай се използва „гав-гав“ (Semyonov 1985). За българския език обаче това е чуждица, която замества домашното звукоподражателно междуметие „бау-бау“, срещано както в „Дъга“, така и в днешните списания с комикси.

Може да се направи изводът, че междуметийните системи на руския и българския език имат съществени различия, и малкото регистрирани в българските издания руски междуметия не се задържат в комиксовия речник като чуждици. Отделно новият исторически период, доминиран от англоезичната култура, се характеризира с появата на английски междуметия. На тях ще обърнем внимание в следващите части на настоящия труд.

Междуметия заемки от езици, различни от английски и руски

В „Сопоставительное исследование междометий в русском и болгарском языках“ Красимира Петрова извежда междуметията, които са навлезли през други европейски езици в българския и руския – „марш“, „браво“ и „ехо“ (Petrova 2016: 26). Те се срещат в комиксите от сп. „Дъга“ както от социалистическия период, така и в броевете след 1989 г. От междуметията заемки от турски език в българските комикси „Майна Town“ и „София Fantasy“ се срещат „аман“ и „варда“.

„Марш!“ като еквивалент на българския израз „Махай се!“ е заето през немски език от френското marche – „Върви! Напред!“[2]. „Браво“ представлява форма на италианско прилагателно за м. р., ед. ч. и се използва за изразяване на похвала като българското „Добра работа!“. „Ехо“ е от навлязло в нашия език от старогръцки: ἠχώ (ēchō) – „отзвук“; от ἦχος – „звук“, или латински, echo, като възглас, използван за привличане на внимание. Междуметието „аман“ има еквивалентен израз от разговорната реч „Писна ми!“. „Варда!“ се свързва с повелителната форма на италианския глагол guardare – „гледам“ (срв. „Гледай къде вървиш!“), което е навлязло в българския през турски и означава „Пази се!“, „Дръпни се!“. Изброените лексеми са напълно инкорпорирани в речниковия състав. Те са вторични, доколкото произлизат от пълнозначни думи, означаващи реакцията на говорещия (Nitsolova 2023: 482). В българския те конкурират пълнозначни домашни изрази, с които се изразява подкана за начало на действие, опит за привличане на вниманието на събеседника и оценка на дадено действие. Установяването им е мотивирано от естествената тенденция към икономия в езика, при която за постигането на дадена комуникативна цел (подбуда, предупреждение и подобни) се използва най-малката структура, с която се постига най-бърз ефект с минимум средства. Нормален процес е значително по-кратките междуметия да се използват повече в сравнение с пълнозначните изрази с подобно значение и функция. В пряката реч в комиксите се наблюдава същата тенденция. Тук от значение е също и специфичният характер на медията: мястото за текстовите компоненти е силно ограничено, което налага редуцираната употреба на сложни изреченски конструкции и значително по-честото използване на кратки междуметийни форми.

Като цяло междуметията заемки от езици, различни от руски и английски, са малко на брой.

Междуметия заемки от английски език

Преди да разгледаме междуметията заемки от английски език, е редно да отбележим, че в комиксите на всички европейски езици присъстват междуметия с еднакво значение и сходен фонетичен състав. При сравнение на сп. „Дъга“ с детски издания от същия период – края на 70-те и началото на 80-те години на XX век – става ясно, че тогава се установява *универсална комиксова лексика*. Въвеждаме това понятие, за да назовем междуметията с еднаква семантика и подобен фонетичен състав, които се

[2] Всички етимологични справки в този абзац са направени с помощта на етимологичния онлайн речник Etymonline (https://www.etymonline.com/).

срещат в европейски комикси. При съпоставка с чуждестранни комикси[3] (испански и английски) се налага изводът, че междуметията от универсалната комиксова лексика се използват за изразяване на изненада („Ах!“/„Ahh!“), болка („Ох!“/„Oh!“), уплах („А-а-а!“), експлозия („Бум!“/„Boom!“), смях („Ха-ха-ха“/„Hahaha“), а към тях спадат и някои звукоподражателни междуметия, например „Мууу!“/„Мооо!“. Към междуметията от този тип се включват също пиратският възглас „Йо-хо-хо!” („Yo-ho-ho!“) и магическото заклинание „абракадабра“ (“abracadabra”). Тази лексика включва набор от междуметия за изразяване на най-разпространените в комиксите реакции, означения на звуци и речеви действия. Изброените лексеми се срещат най-често в комиксите на английски език, което свидетелства за разпространението им от английския в другите европейски езици. Обособяването на международната комиксова лексика е показателно за засиленото влияние на английския език още от последните десетилетия на миналия век.

Вече уточнихме, че междуметията заемки от английски произход навлизат широко в българските комикси след демократичните промени от 1989 г. и идните десетилетия. През този период по аналог на американските издания, които вече навлизат в България свободно (напр. “Superman” от поредицата “Action comics” на Джо Шъстър и “Batman” на “DC comics”), в сп. „Дъга“ се появяват повече екшън комикси. Тъй като описаните ситуации са нови за българската комиксова действителност, в лексикалната система на езика няма междуметия, с които да се опишат съответните нови ситуации. Това налага и заемането на лексеми от английските издания.

Те се употребяват предимно за предаване на звуците от използването на различни видове оръжия и средства за масово унищожение (взривове; фантастични уреди за унищожение и др.), за изразяване на реакции на персонажите и за звуци, издавани от измислени създания. От изследвания емпиричен материал най-много междуметия заемки от английски произход се срещат в списание „Над дъгата“ от 2012 г. (Gelev, ed.: 2012). В него са събрани комикси на най-изявените автори от сп. „Дъга“ от първия му брой, издаден през 1979 г., до последния, издаден през 1992 г. преди затварянето на издателство „Септември“. Събраните в „Над дъгата“ комикси са публикувани без упомената година. От естеството на темите – фантастика и ужаси – и при сравнение с лексиката от отделните броеве на „Дъга“ от 80-те години (преобладаващото използване на междуметия чуждици от руски произход) може да се направи изводът, че в изданието

[3] Съпоставката е направена по материали от онлайн архива за комикси GoComics.com в рубриките “Snoopy” и “Snoopy en Español” (https://www.gocomics.com/).

са включени основно комикси от периода след 1989 г. Тогава, както вече стана ясно, е разцветът на българските и преводните екшън комикси. Заемките междуметия в тях биват три вида – транскрибирани и транслитерирани от латиница на кирилица, директно заети с английския им правопис на латиница и побългарени за по-лесно произнасяне от носителите на българския език. Към първия вид междуметия спадат „Бранг!“ (от “Brang!”) за взрив, „Вр-р-о-о-у-ум!“/„Вр-а-а-у-ум!“/„Вру-у-ум!“ (“Wroom!”) за използване на електрическа енергия за унищожение, за взрив и за смесване на различни субстанции, „Зо-о-о-у-ум!“ за свиване на унищожаваща гривна около китка, „Аа-аргх!“ (“Argh!”) за стенание на умиращо чудовище и за уплаха (като чуждица, заменила българското „А-а-а!“). Среща се и „Банг!“ за звън от гонг или голяма камбана, който българското междуметие „Дзън!“, използвано като звукоподражателно за по-малки видове камбани или звънчета, не може да „възпроизведе“ напълно.

Към втория тип междуметия, които пазят оригиналния си правопис на латиница, спадат междуметия като “Clack!” – звук от настройване на часовник, “Shuck!” – звук от забиване на меч в човешка плът, и “Yes!” за изразяване на радост. За разлика от междуметието “Yes!” българското преводно съответствие „Да!“ рядко се използва с такава цел.

Към третия тип междуметия заемки – побългарените – спадат например „Джанг!“ – удар на мечове (срещано в английски като “Clang!”) и „Буа!“ (“Bwa!”)[4] за плач. Употребата на тези две междуметия е твърде рядка – срещат се еднократно в изследваните комикси.

Междуметията заемки от английски език са присъщи основно на екшън комиксите. В емпиричния материал голяма част от примерите са от списания „Майна Town“ и „София Fantasy“. Те са безплатни ежемесечни издания, които се финансират чрез рекламира. Този факт обуславя социално-битовата тематика на поместените вътре комикси. За да се доближат до езика на младите хора, които колекционират списанието, авторите на комиксите си служат предимно с междуметия чуждици от английски език. Под влиянието на социалните мрежи в речниковия запас на младежите навлизат междуметия, които имат своя български еквивалент, но са предпочитани.

От английски произход в съвременните български комикси са също „Гр-р-р-рх!“ за ръмжене на животно вместо българското „Р-р-р-р!“, „Дринг!“ за звук от звънец вместо „Дзън!“, „Уау!“ за удивление вместо „Иха!“/“Еха!“. Среща се и вокативът „бро“ при

[4] Употребата на „Bwa!“ е засвидетелствана в съвременните мемета.

обръщение между приятели мъже като съкратена форма на английското “brother” (“bro”) вместо „братле“ или „брат“/„брате“.

Други често срещани чуждици са “Holy shit!” и „Фак“ с български еквиваленти от разговорната реч „Стига бе!“ и „Мамка му!“. Според езиковеда Красимира Петрова междуметията от чужд произход могат да се използват като своеобразни евфемизми за инвективна лексика (Petrova 2016: 34), т.е. лексика, която унижава честта и достойнството на друго лице, и чиято употреба нарушава обществените норми. Замяната на „Мамка му!“ с „Фак“ и “Holy shit!” може да се възприеме като евфемистична, тъй като английските изрази в съзнанието на младия българин са десемантизирани и се използват като възклицания с лека пейоративна конотация. При желание да се оскърби събеседникът българският младеж би използвал българските еквиваленти.

Прегледът на изданията след 1989 г. дава основание да се твърди, че в тях влиянето на английския език рязко се засилва. Замяната на домашни думи и междуметия с английските им еквиваленти от младите поколения българи свидетелства за доминацията на този език и в полето на комиксите. Огромна роля за това има богатата англоезична традиция не само в полето на комиксите, но и на анимациите, филмите и игрите, които представят общи сюжети, мотиви и фикционални светове с един и същи езиков код.

Заключение

Българските авторски комикси имат сравнително кратка история, в която може да се проследи влиянието на различните езици върху българската лексикална система и конкретно върху българските междуметия. След обстойното изследване на емпиричния материал чрез метода на лингвистичния анализ се прави заключението, че междуметията чуждици преобладават. Междуметията заемки се използват основно в българските екшън комикси от годините след демократичните промени в България. Наблюдава се масово заемане от английски език, което доказва високия престиж, асоцииран с този език. Комиксът е четиво, в което се среща т.нар. „вторична устност“ – героите се изразяват така, както биха се изразили съвременните носители на българския език в разговорната реч. Масовото използване на социалните мрежи и рецепцията на различни произведения (комикси, анимация, филми, игри) на английски обуславят проникването на нови изрази от английски произход в речта на младежите и съответно в комиксите, стремящи се да наподобяват както тяхната реч, така и речта на персонажите от любимите им произведения.

Библиография

Boyadzhiev 2022: Boyadzhiev, T. Balgarska leksikologiya. Sofiya: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, 2022. [Бояджиев, Т. Българска лексикология, София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2022.]

Chaushev 1986: Chaushev, R. Yavor, bezstrashniyat lovets. – „Daga“, 25/1986, 37. [Чаушев, Р. Явор, безстрашният ловец. – „Дъга“, 25/1986, 37.]

Daga 1985 – 1992: Daga – razkazi v kartinki. Sofiya: DI „Septemvri“, 1985 – 1992. [Дъга – разкази в картинки. София: ДИ „Септември“, 1985 – 1992.]

Gelev, ed. 2012: Gelev, S. (ed). Nad dagata. Sofiya: Sdruzhenie „Proektat DAGA“, 2012. [Гелев, С. (ред). Над дъгата. София: Сдружение „Проектът ДЪГА“, 2012.]

Mayna Town 2019 – 2022: Mayna Town. Plovdiv: 5 za 4 OOD, 2019 – 2022. [Майна Town, Пловдив: 5 за 4 ООД, 2019 – 2022.]

Nitsolova 2023: Nitsolova, R. Balgarska gramatika. Morfologiya, Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“, Sofiya, 2023 [Ницолова, Р. Българска граматика. Морфология. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2023.]

Petrova 2016: Petrova, K. Sopostavitelynoe issledovanie mezhdometiy v russkom i bolgarskom yazaykah, Sofiya: Mezhdunarodno sotsiolingvistichesko druzhestvo, 2016. [Петрова, К. Сопоставительное исследование междометий в русском и болгарском языках, София: Международно социолингвистическо дружество, 2016.]

Semyonov 1985: Semyonov, A. Priklyucheniya Murzilki: Snezhki i snegoviki. – „Murzilka“, 1/1985, 28. [Семёнов, А. Приключения Мурзилки: Снежки и снеговики. – „Мурзилка“, 1/1985, 28.]

Semyonov 1985: Semyonov, A. Priklyucheniya Murzilki: Vanya Sidorov idyot v shkolu, a Yabeda-Koryabeda yemu meshayet. – „Murzilka“, 9/1985, 27. [Семёнов, А. Приключения Мурзилки: Ваня Сидоров идёт в школу, а Ябеда-Корябеда ему мешает. – „Мурзилка“, 9/1985, 27.]